Algemene reactie en amendementen toetsingskader windenergie

Van	:	Bastiaan Bretveld (projectleider) en Michel Simons (projectleider)
Aan	:	Raadsleden van de gemeente Montfoort
Kopie aan	:	Wim van Wikselaar (portefeuillehouder)
Betreft	:	Algemene reactie en amendementen toetsingskader windenergie
Datum	:	12 oktober 2025

Inhoud

1. Inleiding op amendementen en motie 2
Algemeen....2
Bevoegd gezag....3
Specifieke deelthema's....4
2. CDA VVD - Toetsingskader windenergie Cattenbroek 'Van 600 naar 750 meter' 6
Advies op amendement CDA en VVD over afstandsnorm: 8
3. Amendement VVD – Norm laagfrequent geluid in toetsingskader Advies 10
Advies op amendement van de VVD over laagfrequent geluid 12
4. Amendement VVD – Toetsingskader windenergie Cattenbroek – handhavingsnorm reactie 20261005 15
ADVIES op amendement VVD over handhavingsnorm....18
5. Amendement SGP PA – Windenergie maatregelen obv medische verklaring medisch specialist 20
Advies op amendement Toetsingskader windenergie Cattenbroek: maatregelen bij medische verklaring....22
6. Amendement SGP PA – Windenergie Daadwerkelijk meten....23
Advies op amendement SGP PA: Daadwerkelijk meten: 25
7. Amendement PA SGP – Windenergie Cattenbroek – in beginsel instemmen....27
Advies op amendement SGP PA: verzoek definitief concept-toetsingskader 29
8. Motie SGP PA - Windenergie Klachtenprocedure 30
Advies op motie SGP PA: "Windenergie Klachtenprocedure" 32

1. Inleiding op amendementen en motie

Op 6 oktober 2025 heeft de gemeenteraad van de gemeente Montfoort besloten om een Toetsingskader windenergie voor gebied Cattenbroek (zoekgebied 24) te laten opstellen. Op 21 september 2026 vond de commissiebehandeling plaats over het raadsvoorstel en het toetsingskader windenergie Cattenbroek. Vervolgens heeft u op 5 oktober 2026 besloten de behandeling van het toetsingskader te verdagen naar 26 oktober 2026. Dit uitstel is de aanleiding om u via dit bericht van advies te voorzien met betrekking tot alle ingebrachte amendementen en één motie naar aanleiding van het toetsingskader.

Naast dit algemene deel behelst dit bericht adviezen op die ingediende amendementen en de motie.

Algemeen

Als eerste wil het college benadrukken dat het voorliggende toetsingskader Windenergie Cattenbroek zeer zorgvuldig tot stand is gekomen. De basis voor ons toetsingskader is gelegen in het toetsingskader van de gemeente Woerden dat in 2025 door de Woerdense gemeenteraad is vastgesteld. In de periode van januari tot juni 2026 heeft een uitgebreid participatieproces plaatsgevonden. Op veel verschillende manieren konden inwoners en andere belanghebbenden in gesprek met ons en bureau EMMA over hun wensen, zorgen en ideeën. Bureau EMMA heeft deze verwerkt in een uitgebreid participatieverslag. Hierin staan niet alleen de belangrijkste uitkomsten voor het opstellen van het toetsingskader, maar ook aanbevelingen voor het vervolgproces. Waar mogelijk is de input meegenomen in het toetsingskader dat nu voorligt.

Om lokaal maatwerk te leveren en dus de locatiespecifieke kenmerken van de Cattenbroekerpolder zorgvuldig mee te wegen, zijn er enkele verschillen tussen het toetsingskader van Woerden en dat van de gemeente Montfoort ontstaan. De door ons verzorgde beantwoording van de raadsvragen geeft inzicht in die verschillen en bevat legitieme argumenten waarom er op bepaalde aspecten anders gekeken moet worden naar deelgebied Cattenbroek in vergelijking met het naastgelegen gebied Reijerscop. De adviezen op de amendementen en de motie moeten dan ook in samenhang met de beantwoording van al uw technische vragen worden gezien.

Het voorliggende toetsingskader is behoorlijk streng; de reden hiervoor is dat we als gemeente de geluidsbelasting en de impact op de gezondheid van onze inwoners zo klein mogelijk willen houden. Ook biedt het toetsingskader ruimte om verschillende alternatieve opstellingen te onderzoeken. Daarmee kan in een latere fase op basis van de uitkomsten van de onderzoeken (ProjectMER) een voorkeursalternatief worden gekozen die passend is bij de situatie.

In die volgorde (toetsingskader -> ProjectMER -> omgevingsvergunning) wordt er ook een juridisch houdbare situatie gecreëerd, waarbij alternatieven afvallen op basis van onderzoeksresultaten die de komende tijd plaatsvinden. Te vroeg specifieke keuzes maken die uiteindelijk niet stroken met nadien beschikbare

onderzoeksresultaten is juridisch zeer risicovol. Om die reden gaat het college niet mee in een aantal amendementen omdat dat zou betekenen dat u een voorschot neemt op nog niet bekende onderzoeksresultaten wat feitelijk niet kan en dus juridisch onmogelijk is.

De rol van u als gemeenteraad is een kaderstellende. Bij het ‘kaders stellen’ kan dus niet vooraf alles 'dichtgetimmerd' worden. Onze gemeente zal zich ook moeten verhouden tot de geldende wet- en regelgeving en waar deze ontbreekt (bijvoorbeeld wat betreft landelijke windturbinebepalingen) dan zal er een deugdelijke inhoudelijke motivatie moeten volgen waarom bepaalde kaders gesteld worden. Die motivatie moet juridisch houdbaar zijn stelt de Raad van State en om die reden is het zinvol om zo goed als mogelijk de wet- en regelgeving en huidige jurisprudentie te betrekken bij uw kaderstellende mogelijkheden. In dit verband wijzen wij u expliciet op pagina’s 4 en 12 waar ook het begrip ETFAL wordt genoemd. Dit houdt in dat bij een toekomstige omgevingsvergunningsaanvraag getoetst moet worden of de aanvraag voor de plaatsing van één of meerdere windturbines zich verhoudt tot een goede ruimtelijke ordening (de oude terminologie). Dit perspectief moet voor u ook helder zijn bij uw kaderstellende rol.

Uw kader biedt de initiatiefnemers de mogelijkheid om maatwerk te bieden op basis van de voorkeuren en wensen die vanuit het toetsingskader opgelegd worden mede ter bescherming van onze omwonenden. Nogmaals: om die reden is het voorliggende toetsingskader in onze ogen op punten wat streng doch ook rechtvaardig gelet op de specifieke lokale situatie van de Cattenbroekerpolder en de directe omgeving.

Verschillende raadsfracties hebben in totaal meer dan 50 vragen gesteld sinds het moment (9 september 2026) dat het raadsvoorstel met bijbehorende stukken openbaar werd. Ook stelde u talrijke vragen op de technische informatieavond van 14 september. De gemeentelijke projectleider en de deskundigen op het gebied van geluid en gezondheid hebben uw vragen beantwoord. Ondanks die informatie, dus de reactie op uw vragen, heeft u unaniem om uitstel van de behandeling van het raadsvoorstel gevraagd. Dit geeft ons de mogelijkheid om nog een keer de kern van het toetsingskader in relatie tot uw vragen op een rij te zetten mede in het licht van de ontvangen amendementen en motie.

Het college is zich bewust dat op onderdelen het toetsingskader windenergie van onze gemeente strenger is dan het kader van de gemeente Woerden. Het college neemt de zorgen van onze inwoners aan de Cattenbroekerdijk en nabije omgeving serieus. Het toetsingskader is om die reden op maat gemaakt om hinder in de toekomst zo veel mogelijk te voorkomen en als er zich hinder voor zou doen, dat daar passende maatregelen te nemen zijn. Zoekgebied Cattenbroek ligt in de nabijheid van de woningen aan de Cattenbroekerdijk, Blindeweg, en Reijerscop, vanwege deze gevoelige objecten is het in onze ogen ook legitiem om het toetsingskader op onderdelen streng te maken.

Bevoegd gezag

Feitelijk is de provincie Utrecht -conform de wet- en regelgeving uit de Energiewet- bevoegd gezag voor een ontwikkeling van windenergie van meer dan 15 MW.

Hiervan is sprake, omdat de deelgebieden Cattenbroek en Reijerscop tezamen tot één provinciaal zoekgebied behoren (zoekgebied 24) en dit zoekgebied technisch ruimte voor tenminste vijf windturbines biedt. Toch ligt er de wens dat de gemeenten Woerden en Montfoort het bevoegd gezag overgedragen krijgen van de provincie Utrecht. De provincie heeft die intentie aan beide gemeenten uitgesproken in een bestuursovereenkomst die in november 2025 is gesloten. Daarmee kan het bevoegd gezag op termijn overgedragen worden. Een belangrijke voorwaarde is dat beide gemeenten een toetsingskader windenergie vaststellen. Nadat u als raad een besluit heeft genomen over uw eigen toetsingskader, zal er een vervolg komen op de bestaande bestuursovereenkomst tussen de provincie en beide gemeenten. Daarmee wordt dan feitelijk het bevoegd gezag op termijn formeel overgedragen. Gedeputeerde Staten en het college van de gemeente Montfoort nemen dan een soortgelijk besluit. Als die situatie ontstaat, behoudt de gemeente Montfoort -samen met de gemeente Woerden- de regie over de ontwikkeling binnen de eigen gemeentegrenzen.

Tegelijkertijd start het consortium (bestaande uit twee commerciële ontwikkelaars én twee energiecoöperaties) na de besluitvorming van uw gemeenteraad het traject van de ProjectMER wat kan uitmonden in een voorkeursalternatief.

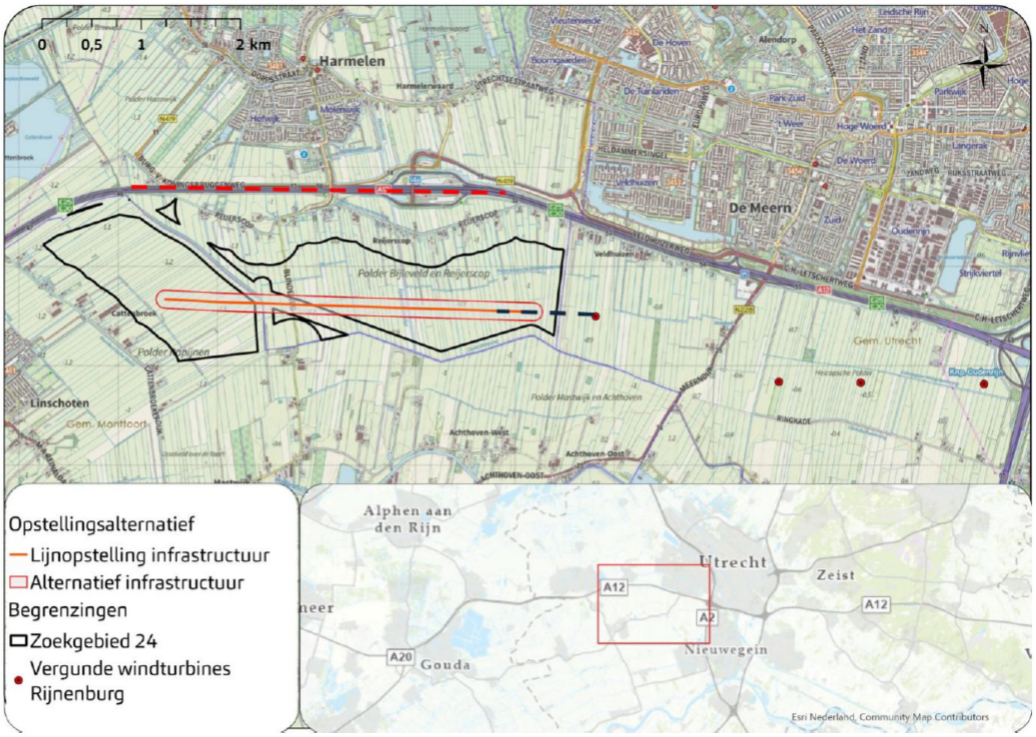
Specifieke deelthema’s

Laagfrequent geluid
Er is vrees onder inwoners dat zich laagfrequent geluid voordoet op het moment dat het windproject is gerealiseerd in de polder Cattenbroek. Ondanks het feit dat zich in een zeer beperkt aantal windparken en -windprojecten in ons land aantoonbaar laagfrequent geluidproblemen voordoen (bij minder dan 5 procent van alle windprojecten), begrijpt het college die zorg omdat laagfrequent geluid als hinderlijk wordt ervaren.
Om op voorhand, dus al in het toetsingskader, te borgen dat deze eventuele problematiek goed oplosbaar is, zijn er maatregelen in het kader zelf voorzien.

Het college is naar aanleiding van uw vragen en wensen van mening dat er één wijziging moet plaatsvinden in het voorliggende toetsingskader. Dit betreft een wijziging in een tekstpassage op pagina 14. Op die pagina staat een bandbreedte in het frequentiespectrum genoemd. Bij nader inzien is het verstandig om de genoemde maatregelen van toepassing te verklaren op het gehele relevante frequentiespectrum (van 20 Hz tot 10.000 Hz). Door ook de hogere frequenties te beschermen tegen tonaliteit, wordt voorkomen dat er extra hinder kan optreden van piepende of fluitende geluiden. Het college verzoekt u bij de vaststelling deze wijziging door te voeren. Het akoestisch onderzoek, wat een verplicht onderdeel is van de genoemde ProjectMER, levert inzichten op basis waarvan specifieke eisen kunnen worden gesteld ten aanzien van laagfrequent geluid in het daaropvolgende vergunningentraject. Onze geschetste oplossingen zijn juridisch houdbaar.

Afstandsnorm
Enkele fracties hebben vragen gesteld bij de voorgestelde afstandsnorm van 600 meter die in het toetsingskader is verwerkt. Zij vragen of een afstandsnorm van 750 meter niet meer bescherming biedt?

Zoals gesteld is het zaak om in elk windproject in Nederland een locatie- specifieke afweging te maken per deelgebied. Als voor Cattenbroek een afstandsnorm van 750 meter zou worden gehanteerd, dan is er per definitie geen lijnopstelling meer mogelijk van windturbines ten opzichte van de beoogde windturbines in het gebied Reijerscop.

Figuur: Verbeelding van de beoogde lijnopstelling in relatie tot Reijerscop

Daarbij komt nog het argument dat bij een afstandsnorm van 750 meter de turbines op voorhand meer in een noord-zuid opstelling zouden moeten worden geplaatst en daarmee zouden die windturbines deels haaks op de A12 komen te staan wat tot een minder fraaie landschappelijke situatie leidt. Het afwijken van een lijnopstelling is ook in strijd met het raadsbesluit van de vorige gemeenteraad die heeft ingestemd met de voorkeur om met een lijnopstelling te werken.

Om er voor te zorgen dat het woon- en leefklimaat van onze inwoners aan de Cattenbroekerdijk en omgeving gewaarborgd blijft, is bovenop de voorgestelde afstandsnorm van 600 meter gekozen voor het uitsluitend toestaan van de stilste windturbinetypes binnen een bepaalde range aan beschikbare windturbines. De combinatie van die twee maatregelen leidt ertoe dat het toetsingskader van onze gemeente Montfoort iets strenger uitvalt dan dat van Woerden. Het zou zeer onverstandig zijn om van deze combinatie van maatregelen af te wijken in het belang van onze inwoners. Het één op één kopiëren van eenzelfde randvoorwaarde uit het Woerdense toetsingskader in het kader van Montfoort is ook niet logisch en mogelijk juridisch strijdig. Dat risico moet te allen tijde worden voorkomen. Zeker ook in de wetenschap dat Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht zoekgebied 24 als één geheel beschouwt en dus ook de regie zelf behoudt als de gemeente Montfoort ineens de lijnopstelling wenst te verlaten.

2. CDA VVD - Toetsingskader windenergie Cattenbroek ‘Van 600 naar 750 meter’

Amendement

Voorstel nr.
Onderwerp raadsvoorstel ‘Toetsingskader windenergie Cattenbroek’
De raad van de gemeente Montfoort in vergadering bijeen d.d. 5 oktober 2026
Overwegende dat, • het voorliggende Toetsingskader Windenergie Cattenbroek uitgaat van maximaal twee windturbines met een tiphoogte van 215 tot 270 meter en als randvoorwaarde een minimale afstand van 600 meter tot woningen hanteert; • het RIVM een verband rapporteert tussen afstand tussen woningen en windturbines en de mate van windturbinegeluid. Bij een afstand van 300 meter spreekt zij van een geluidsniveau van 43 – 50 dB. Bij een afstand 500 meter spreekt zij van een geluidsniveau van 39 – 43 dB. (bron: RIVM, 2013. ‘Windturbines: invloed op de beleving en gezondheid van omwonenden.’) • het RIVM van een duidelijke relatie spreekt tussen geluidsbelasting van windturbines en de ervaren hinder, waarbij hinder door het RIVM en de WHO wordt gezien als een negatief gezondheidseffect. (bron: RIVM, 2026. ‘Factsheet gezondheidseffecten van windturbinegeluid.’) • het RIVM beleidsmakers adviseert gezondheid nadrukkelijker mee te wegen bij besluiten over geluid en daarbij te streven naar het verminderen van gezondheidseffecten; • het RIVM momenteel nieuw onderzoek uitvoert naar de relatie tussen windturbinegeluid, hinder en slaapverstoring, omdat sinds eerder onderzoek onder meer het aantal windturbines, de omvang van turbines en de maatschappelijke zorgen zijn toegenomen; de resultaten van dit onderzoek worden naar verwachting in het eerste kwartaal van 2027 gepubliceerd; • het RIVM daarmee aangeeft dat de kennis over de blootstelling-responsrelatie nog in ontwikkeling is en dat het uit voorzorg passend is om bij nieuwe windenergieprojecten gezondheid/ hinder zwaar te laten meewegen; • een grotere afstand tot woningen een aanvullende ruimtelijke buffer vormt naast de in het toetsingskader opgenomen geluidseisen;

- een afstand van 750 meter de kans op hinder verkleint en daarmee bijdraagt aan een evenwichtige verhouding tussen duurzame energieopwekking en belangen van omwonenden;
- de gemeente met het vaststellen van een minimale afstand van 750 meter duidelijkheid biedt aan inwoners en initiatiefnemers over het gewenste beschermingsniveau;
- de keuze voor 750 meter niet betekent dat wordt gesteld dat het RIVM een afstand van 750 meter als gezondheidskundige norm voorschrijft, maar dat de gemeenteraad op basis van de beschikbare gezondheidskundige kennis, en het voorzorgsbeginsel een eigen ruimtelijke afweging maakt.

Ondergetekende(n) stellen het volgende amendement voor:

Besluit:

De gemeenteraad besluit het voorgestelde besluit als volgt te wijzigen:

1. Het Toetsingskader windenergie Cattenbroek, waaronder de volgende geluidsnormen:
   a. Aansluiten bij de ontwerp rijksnormen voor jaarlijks gemiddeld geluid, (45 decibel Lden en 39 decibel Lnight;
   b. Aansluiten bij de ontwerp rijksnormen voor tonaal geluid;
   c. Ook is opgenomen in het toetsingskader dat indien deze rijksnorm er niet komt, de raad opdracht geeft aan het college om deze norm zelf te stellen;
   d. Daarnaast wordt in het toetsingskader opdracht gegeven aan het college om een handhavingsnorm en meetmethodiek te bepalen voor maximaal momentaan geluid, zoals beschreven in het Toetsingskader;

   gewijzigd vast te stellen door de bepaling "Minimaal 600 meter afstand tot woningen" te wijzigen in: "Minimaal 750 meter afstand van iedere windturbine tot iedere woning."
   Deze minimale afstand van 750 meter geldt als harde randvoorwaarde voor de beoordeling en eventuele vergunningverlening van windturbines binnen het zoekgebied Cattenbroek.

Ondertekening en naam:

Naam indiener(s) en fractie(s)

Erwin Verweij (CDA)

Frank van Rooijen (VVD)

Dit amendement is: *aangenomen / verworpen* in de vergadering van: 5 oktober 2026

Stemverhouding: <u>Fracties voor:</u> <u>Fracties tegen:</u>

……... ……

…… ……
mr. S.G. Meijer mr. A. Treep
griffier voorzitter

Advies op amendement CDA en VVD over afstandsnorm:

(sterk) ONTRADEN

Motivatie:

De fracties geven aan dat met de afstandsnorm van 750 meter op basis van de beschikbare gezondheidskundige kennis, het voorzorgsbeginsel, de lokale omstandigheden en de aansluiting bij het beleid van de gemeente Woerden een eigen ruimtelijke afweging wordt gemaakt.

Echter dit is onjuist.

De afstandsnorm van 750 meter is van toepassing op het gebied Reijerscop wat echter een grotere zoekgebied betreft met minder woningen in de nabijheid van de plekken voor grootschalige windenergie. De lokale situatie van de Cattenbroekerdijk heeft geleid tot het opnemen van een andere (minder grote) afstandsnorm in ons toetsingskader.

Hierbij een nadere uitleg. Het gebied Cattenbroek (eveneens onderdeel van zoekgebied 24) is een ander gebied dan Reijerscop en kenmerkt zich door ondergrondse infrastructurele verbindingen (gasleiding) aan de noordzijde van het gebied én een bebouwingslint ten zuiden van het zoekgebied (woningen en bedrijven aan de Cattenbroekerdijk).

Om die reden is juist in de gemeente Montfoort gekozen voor lokaal maatwerk waarbij de lokale afstandsnorm afwijkt van die van Woerden (namelijk 600 meter in plaats van 750 meter), maar om een acceptabel woon- en leefklimaat voor onze inwoners te garanderen is er in combinatie met de 600 meter een extra maatregel toegevoegd welke niet van toepassing is op de situatie in Woerden: opleggen dat door de initiatiefnemer een van de stilste windturbines wordt geselecteerd uit beschikbare types om geluidhinder te minimaliseren. Dat is maatwerk. De combinatie van deze maatregelen zorgt voor een redelijke strenge regel die bijdraagt aan een acceptabel woon- en leefklimaat voor onze inwoners in de toekomstige situatie.

De 600 meter afstandsnorm betekent eveneens dat de beoogde lijnopstelling met de windturbines van Reijerscop gegarandeerd kan blijven, waardoor er in landschappelijk opzicht één lijnopstelling mogelijk blijft met het windproject Reijerscop. Dit is ook wenselijk omdat de provincie beide deelgebieden als één windzoekgebied beschouwt (gebied nummer 24). Dat blijft zo als er een lijnopstelling kan worden gegarandeerd. Overigens heeft de vorige gemeenteraad ook ingestemd met en/of een voorkeur uitgesproken van een lijnopstelling. Met die 600 meter als afstandsnorm eerbiedigen we dat raadsbesluit.
Bij een afstandsnorm van 750 meter in Cattenbroek ontstaat er onvermijdelijk een knik in de opstelling van turbines ten opzichte van de lijn in Reijerscop waardoor er geen landschappelijke eenheid meer zal zijn.

Tot slot nog een aanvullend relevant argument om dit amendement te ontraden:

- Er bestaat -na interne afstemming met de provincie Utrecht- een behoorlijk grote kans dat de provincie Utrecht het bevoegd gezag houdt als er een amendement in de raad van Montfoort wordt aangenomen wat in feite technisch onuitvoerbaar is of zodanig onlogisch is dat het toetsingskader niet past binnen de kaders van het provinciaal beleid. Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht behouden op dat moment het recht om via een Projectbesluit de vergunning te verlenen aan initiatiefnemers, het toetsingskader van de gemeente Montfoort wordt daarmee terzijde geschoven en de gemeente Montfoort wordt hierbij volledig buitenspel gezet in sturing en regievoering

over het windproject binnen de eigen gemeente. Een consequentie hiervan is dat de provincie bij vergunningverlening via een Projectbesluit de landelijke afstandsnorm hanteert, die voorlopig wordt geduid op 2x de tiphoogte. De afstand die geldt in het gebied Cattenbroek wordt dan tussen de 430 meter en 540 meter wat een behoorlijk kleinere afstandsnorm is dan de 600 meter die de gemeente Montfoort wenst te hanteren.

3. Amendement VVD – Norm laagfrequent geluid in toetsingskader Advies

V**an: Ad Spruit i.om. Frank van Rooijen**

Aanleiding: Wethouder van Wikselaar heeft toegezegd te beoordelen of het wettelijk is toegestaan om een norm van laagfrequent kan worden opgenomen in het toetsingskader.

Ik heb zelf ook wat open bronnenonderzoek gedaan en zou graag de volgende input en juridisch getoetst willen hebben.

In uitspraken stelt de Raad van State niet alleen dat een aanvullende norm mogelijk is, maar benadrukt dat de norm én meetmethode voldoende concreet moeten zijn om handhaafbaar te zijn.

De Deense regelgeving geeft daarvoor een behoorlijk bruikbaar technisch kader.

<u>Wat de Deense norm precies inhoudt</u>

De Deense regeling definieert laagfrequent geluid als 10 tot en met 160 Hz en bepaalt dat het totale berekende laagfrequente geluid binnenshuis niet hoger mag zijn dan 20 dB bij windsnelheden van 6 en 8 m/s. De beoordeling gebeurt in 1/3-octaafbanden.

Dat geeft ons de mogelijkheid om het amendement te voorzien van een aanvullende norm én (en dat is noodzakelijk volgens uitspraken RvS) deze aanvullende norm via een meetmethode voldoende concreet te maken om handhaafbaar te zijn.

Voorstel
AMENDEMENT

Aanvullende norm voor laagfrequent geluid

De gemeenteraad van Montfoort, in vergadering bijeen,

gelezen het voorstel tot vaststelling van het Toetsingskader Windenergie Cattenbroek,

Constaterende dat:

- windturbines naast hoorbaar geluid ook laagfrequent geluid produceren;
- voor laagfrequent geluid van windturbines in Nederland geen afzonderlijke wettelijke grenswaarde geldt;
- de Raad van State heeft geoordeeld dat een gemeenteraad naast de algemene geluidnorm voor windturbines een specifieke aanvullende norm voor laagfrequent geluid mag hanteren ten behoeve van de handhaafbaarheid;

- de Raad van State daarbij nadrukkelijk belang hecht aan een duidelijke en handhaafbare norm en meetmethode;
- in Denemarken een concrete norm wordt gehanteerd van 20 dB(A) binnenshuis voor laagfrequent geluid van windturbines;
- de Deense systematiek laagfrequent geluid definieert als geluid in het frequentiegebied van 10 tot en met 160 Hz, beoordeeld in 1/3-octaafbanden;
- de Deense norm wordt beoordeeld bij windsnelheden van 6 m/s en 8 m/s;

Overwegende dat:

- inwoners vooraf duidelijkheid moeten hebben over de maximale geluidbelasting die zij van nieuwe windturbines mogen verwachten;
- laagfrequent geluid afzonderlijk en objectief toetsbaar moet zijn;
- een concrete norm voorkomt dat pas na realisatie discussie ontstaat over de wijze waarop laagfrequent geluid moet worden beoordeeld;
- de Raad van State in uitspraak ECLI:NL:RVS:2024:1176 heeft geoordeeld:

“Dat neemt niet weg dat de raad er in dit geval voor mocht kiezen om, in aanvulling op de geluidnorm van ten hoogste 47 dB Lden en 41 dB Lnight, een specifieke norm voor laagfrequent geluid te hanteren ten behoeve van de handhaafbaarheid.” (Raad van State)

- de Raad van State daarbij tevens heeft geoordeeld dat de raad mocht kiezen voor:

“de insteek van een zo goed mogelijk handhaafbare norm en meetmethode”; (Raad van State)

- de Raad van State in eerdere windenergieprocedures de Deense methodiek en de norm van 20 dB(A) als beoordelingsmaatstaf heeft betrokken; (Raad van State)
- het daarom wenselijk is om in het Montfoortse toetsingskader zowel de grenswaarde als de frequentiebanden, windsnelheden en beoordelingsmethode vooraf vast te leggen;

Besluit

Het Toetsingskader Windenergie Cattenbroek als volgt aan te vullen:

1. Aanvullende norm laagfrequent geluid

Laagfrequent geluid van windturbines wordt afzonderlijk beoordeeld naast de geldende wettelijke geluidnormen.

Voor laagfrequent geluid geldt in geluidgevoelige ruimten van woningen een maximaal A-gewogen binnenniveau van 20 dB(A).

Onder laagfrequent geluid wordt verstaan geluid in het frequentiegebied van 10 tot en met 160 Hz, beoordeeld in 1/3-octaafbanden.

De norm van 20 dB(A) wordt afzonderlijk getoetst bij een windsnelheid van 6 m/s en 8 m/s, overeenkomstig de Deense beoordelingssystematiek voor windturbines.

2. Meet- en rekenmethode

De berekening van het laagfrequente geluid wordt uitgevoerd in de 1/3-octaafbanden met middenfrequentie van 10, 12,5, 16, 20, 25, 31,5, 40, 50, 63, 80, 100, 125 en 160 Hz.

De berekening wordt uitgevoerd overeenkomstig de actuele Deense methode voor de bepaling van laagfrequent geluid van windturbines, zoals vastgelegd in de op het moment van vergunningverlening geldende Deense windturbinenormen, tenzij een in Nederland wettelijk voorgeschreven methode een gelijkwaardige of betere beoordeling waarborgt.

Het akoestisch onderzoek vermeldt per 1/3-octaafband de berekende geluidbijdrage en de toegepaste correcties, zodat de beoordeling reproduceerbaar en controleerbaar is.

3. Onafhankelijk onderzoek

De initiatiefnemer dient voorafgaand aan vergunningverlening door middel van een onafhankelijk akoestisch onderzoek aan te tonen dat aan de norm wordt voldaan.

Het onderzoek moet inzicht geven in de bijdrage van iedere windturbine afzonderlijk én in de gecumuleerde laagfrequente geluidbelasting van het gehele windpark.

4. Controle en handhaving

Na ingebruikname moet het bevoegd gezag controle van het laagfrequente geluid kunnen laten uitvoeren.
Indien uit een controlemeting of controleberekening blijkt dat de norm van 20 dB(A) wordt overschreden, is de exploitant verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen om de overschrijding te beëindigen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Advies op amendement van de VVD over laagfrequent geluid

(sterk) ONTRADEN

Motivatie:
Dit amendement bevat een methode/maatregelenpakket waarmee in principe hetzelfde beschermingsniveau geregeld wordt als opgenomen in het huidige toetsingskader; echter dit is een alternatief wat én te kostbaar is én niet praktisch uitvoerbaar is. Dat is onze stellige veronderstelling na consultatie met onze

geluidsdeskundigen. Dit amendement zou alleen logisch zijn als zich **per definitie** LFG-problematiek gaat voordoen, wat in de praktijk gelukkig zelden voorkomt. Het is een ‘dure en ingewikkelde methode’ waaraan dus veel haken en ogen kleven.

De raadsfractie heeft veel jurisprudentie aangehaald waarbij aangegeven is dat je het Deense model kunt hanteren. Dat is juist. Er is echter ook heel veel jurisprudentie waarbij knelpunten/problemen met laagfrequent geluid zijn opgelost middels de **huidige systematiek van jaargemiddelde normen**. Met andere woorden: laagfrequent geluid als aandachtspunt is al automatisch ingebakken in de regelgeving voor geluid in relatie tot windenergie. Daar is dus ook veel jurisprudentie over, maar dit wordt niet benoemd door de fractie. Er is dus al in de gangbare wet- en regelgeving voorzien in (het onderdeel) laagfrequent geluid als onderdeel van het totale pakket aan geluid.

Als dit amendement zou worden aangenomen, dan zorgt die voor een flink aantal nadelen wat niet genoemd is in het voorstel van de fractie:

- Het kost enorm veel geld en tijd om dit zo te organiseren. Wie gaat dat betalen? Wie gaat dat organiseren? Niet alle kosten zijn dan namelijk voor de initiatiefnemer. En dat in de wetenschap dat er een statistisch lage kans is dat het probleem van LFG zich ook daadwerkelijk voor gaat doen.
- Het Deense model is gebaseerd op Deense wetgeving die stelt dat er een gemiddeld niveau van gevelisolatie in woningen aanwezig is/behaald wordt. In Nederland zit de wet- en regelgeving anders in elkaar dan in Denemarken. Het probleem ontstaat bij het meten van geluidsniveaus bij slechter geïsoleerde woningen in Nederland. Dan krijg je lange discussies waar je niet uitkomt. Oftewel het Deense model is niet te kopiëren op de Nederlandse situatie en om die reden dus niet één op één toepasbaar.

NB:
In 95% van alle gevallen voldoet de systematiek binnen het huidige toetsingskader. Uitsluitend bij gevallen dat laagfrequent geluidproblematiek zich ‘’ aantoonbaar’ voordoet in een windproject of windpark in Nederland[1] (in minder dan 5% in alle gevallen in Nederland) is dit amendement een aanvulling. Dus in feite ga je dan heel veel geld en energie stoppen in iets wat zich mogelijk helemaal niet voor gaat doen én waar dan nog haken en ogen aan zitten.

Conclusie: bij normaal functionerende windturbines (in meer dan 95% van alle windprojecten/windparken het geval) is dit amendement niet logisch en zeer duur en voegt het niets toe aan datgene wat in het toetsingskader al is geregeld.
Bij opvolging van dit amendement wordt er dus heel veel geld en energie gestoken in iets waar uiteindelijk ook veel discussie over gaat ontstaan. Immers als de LFG-problematiek zich voor zou gaan doen bij slecht geïsoleerde woningen waarbij de meetresultaten (m.b.t. het binnenniveau van een woning) ter discussie komen te staan, dan is het einde zoek. Het kan gaan leiden tot (meerdere) gerechtelijke procedures over individuele woningen wat uiteindelijk alleen maar leidt tot verspilling van tijd en geld zonder dat het een goede afloop garandeert voor inwoners. Het biedt

[1] Dit percentage is gebaseerd op alle ‘aantoonbare’ problemen met laagfrequent geluid van windprojecten/windparken ten opzichte van alle windprojecten/parken op land in Nederland, waarbij de afstand rondom een windpark niet per definitie ter zake doet omdat het gaat om alle gevallen waar sprake is van laagfrequent geluidproblemen als gevolg van de windturbines.

dus geen extra zekerheid niet voor de gemeente, niet voor onze inwoners en ook niet voor de initiatiefnemer. Daarom wordt dit amendement ONTRADEN.

NB: het is onduidelijk of de stellers van dit amendement alle richtlijnen uit het Deense model goed en volledig hebben overgenomen. Die check kost veel tijd en dus als dit amendement zou worden aangenomen, dan is het een eerste opgave om dit volledig uit te zoeken. Daarbij komt dat de implementatie en voorbereiding voor metingen en handhaving een enorme last gaat opleveren in het vervolgtraject van het windproject. Niet alleen voor de initiatiefnemer maar ook voor gemeente, extern deskundigen en de Omgevingsdienst Utrecht. In de wetenschap dat het hier om extra gemeenschapsgelden gaat, terwijl geen extra bescherming te garanderen is uiteindelijk, is er geen enkele logica om dit amendement te kunnen omarmen.

4. Amendement VVD – Toetsingskader windenergie Cattenbroek – handhavingsnorm reactie 20261005

Montfoort Linschoten

Amendement

Onderwerp - Raadsvoorstel Toetsingskader windenergie Cattenbroek - Norm laag frequent geluid
De raad van de gemeente Montfoort in vergadering bijeen d.d. 5 oktober 2026
Overwegende dat: • laagfrequent geluid (LFG) onderdeel is van het geluidsspectrum van windturbines en daarom bij de beoordeling van windenergie afzonderlijk aandacht verdient; • aanvankelijk is overwogen om voor LFG aansluiting te zoeken bij de Deense norm van 20 dB(A) binnenshuis; • uit de reactie van het college blijkt dat het één-op-één overnemen van de Deense binnenhuismethode in de Nederlandse situatie tot technische en juridische uitvoeringsvragen kan leiden, onder meer ten aanzien van gevelisolatie en binnenmetingen; • deze bezwaren niet betekenen dat een aanvullende norm voor laagfrequent geluid niet mogelijk is; • de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in haar uitspraak van 25 juni 2025, **ECLI:NL:RVS:2025:2855** (Windpark Beuningen), heeft geoordeeld dat een gemeenteraad naast de reguliere geluidnormen een specifieke norm voor laagfrequent geluid mag hanteren “**ten behoeve van de handhaafbaarheid**”; • de Raad van State daarbij een norm heeft beoordeeld waarbij het laagfrequente geluidsbronvermogen van een windturbine maximaal **96 dB(A)** mag bedragen, waarbij het bronvermogen is gedefinieerd als het opgetelde geluidsbronvermogen in de octaafbanden **31,5 Hz, 63 Hz en 125 Hz**; • een bronvermogensnorm het mogelijk maakt om rechtstreeks bij de windturbine te controleren of de daadwerkelijk gerealiseerde bronsterkte overeenkomt met de brongegevens waarop het akoestisch onderzoek en de besluitvorming zijn gebaseerd;

- een dergelijke bronvermogensnorm niet afhankelijk is van de isolatiewaarde van een individuele woning en daarmee een ander doel en een andere systematiek heeft dan een binnenhuisnorm van 20 dB(A);
- de bestaande technische bijlage bij het toetsingskader reeds onderscheid maakt tussen reguliere geluidnormen, aanvullende handhavingsnormen en bronsterktemetingen;
- de bestaande technische bijlage echter nog geen volledige technische onderbouwing bevat van een afzonderlijke LFG-bronnorm van 96 dB(A);

Ondergetekende(n) stellen het volgende amendement voor:

Besluit:
Het voorgestelde besluit als volgt te wijzigen:

2. Het Toetsingskader windenergie Cattenbroek, waaronder de volgende geluidsnormen:
   e. Aansluiten bij de ontwerp rijksnormen voor jaarlijks gemiddeld geluid, (45 decibel Lden en 39 decibel Lnight;
   f. Aansluiten bij de ontwerp rijksnormen voor tonaal geluid;
   g. Ook is opgenomen in het toetsingskader dat indien deze rijksnorm er niet komt, de raad opdracht geeft aan het college om deze norm zelf te stellen;
   h. Daarnaast wordt in het toetsingskader opdracht gegeven aan het college om een handhavingsnorm en meetmethodiek te bepalen voor maximaal momentaan geluid, zoals beschreven in het Toetsingskader;

   gewijzigd vast te stellen door deze aan te vullen met:

   i. Aanvullende norm laagfrequent geluid
   - **Voor iedere windturbine geldt naast de reguliere geluidnormen een aanvullende norm voor laagfrequent geluidsbronvermogen;**
   - **Het laagfrequente geluidsbronvermogen van een windturbine mag niet hoger zijn dan 96 dB(A);**
   - **Onder het laagfrequente geluidsbronvermogen wordt verstaan het energetisch opgetelde geluidsbronvermogen in de octaafbanden 31,5 Hz, 63 Hz en 125 Hz;**
   - **Toetsing vindt plaats conform IEC 61400-11, dan wel volgens een in het akoestisch onderzoek en het vergunningvoorschrift vastgelegde technisch gelijkwaardige of uitgebreide meetmethode. Bij de beoordeling wordt een meetonzekerheid van maximaal 3 dB in aanmerking genomen;**

   j. Technische onderbouwing
   - **De aanvullende norm voor laagfrequent geluidsbronvermogen wordt technisch onderbouwd in een afzonderlijke technische bijlage bij het toetsingskader;**
   - **Deze technische bijlage maakt inzichtelijk op welke wijze de grenswaarde van 96 dB(A) wordt toegepast op de binnen het toetsingskader toegestane turbineklasse en bevat ten minste de gehanteerde frequentiebanden, meetmethode, meetonzekerheid, brongegevens, relevante bedrijfscondities en de wijze waarop de grenswaarde na ingebruikname wordt gecontroleerd;**

   k. Verplichte controle na ingebruikname
   - **Binnen zes maanden na ingebruikname van iedere windturbine wordt een eerste bronsterktemeting uitgevoerd volgens dezelfde meet- en rekensystematiek als waarmee het geselecteerde**

turbinetype akoestisch is beoordeeld. Deze wordt hierna periodiek herhaald;
- **De resultaten worden ter beschikking gesteld aan het bevoegd gezag en worden gebruikt om vast te stellen of aan de aanvullende norm voor laagfrequent geluidsbronvermogen wordt voldaan;**

I. Relatie met overige geluidnormen
- **De aanvullende norm voor laagfrequent geluidsbronvermogen staat naast en vormt geen vervanging van de geldende normen voor de totale geluidbelasting, waaronder Lden en Lnight, en naast eventuele aanvullende normen voor maximaal momentaan geluid.**

Ondertekening en naam:

F. van Rooijen VVD

Dit amendement is: *aangenomen / verworpen* in de vergadering van 5 oktober 2026

Stemverhouding: Fracties voor: Fracties tegen:

…….. ……
……... ……
……... ……

…… ……
mr. S.G. Meijer A. Treep
griffier waarnemend voorzitter

ADVIES op amendement VVD over handhavingsnorm

ONTRADEN

Motivatie:

Algemeen:

Er is reeds in het huidige toetsingskader rekening gehouden met Laagfrequent geluid. Feitelijk wenst u iets te beschermen wat dus al beschermd wordt. Het grote voordeel van de voorwaarden die in het toetsingskader over dit onderwerp zijn opgenomen, is dat je iets beschermt op basis van inzichten die voortvloeien uit de nog te verrichten akoestische onderzoeken (dus achteraf).

In de voorbeelden die aangehaald worden (Beuningen/Echteld-Lienden) door uw fractie is te allen tijde achteraf (dus niet vooraf) een beschermingsregime gerealiseerd. Om vooraf een beschermingsregime te organiseren, wat u feitelijk voorstelt, dat is uitermate onverstandig en dat wordt ontraden, omdat de akoestische onderzoeken tot inzichten leiden op basis waarvan je het beschermingsniveau zorgvuldig regelt en ‘op maat’ en niet nu vooraf door zaken op voorhand aan te nemen.

Het advies om dit amendement te ontraden is zorgvuldig tot stand gekomen door externe advisering door Omgevingsdienst Utrecht en B. Vogelaar Advies. Overigens was de tijdspanne tussen het ontvangen van het amendement en de advisering extreem kort. Dat doet niets af aan het advies, maar we willen dit wel graag benoemd hebben omdat dit amendement zeer technisch van aard is.

Specifiek:

Inleiding

In het kader van de ontwikkeling van een toetsingskader voor windenergie in Cattenbroek heeft de gemeenteraad via een amendement voorgesteld een aanvullende norm voor laagfrequent geluid (LFG) op te nemen. De voorgestelde norm stelt een maximaal bronvermogen van 96 dB(A) in de octaafbanden 31,5 Hz, 63 Hz en 125 Hz.
De Omgevingsdienst Utrecht (ODU) is verzocht de meerwaarde van deze aanvullende norm vanuit milieuperspectief te beoordelen, evenals de handhaafbaarheid ervan. Voorliggend advies geeft invulling aan deze beoordeling.

Korte conclusie

Thema	**Beoordeling**	**Opmerkingen en/of belemmeringen**
Geluid	Niet akkoord	De gekozen norm is onvoldoende onderbouwd voor deze specifieke locatie en sluit niet optimaal aan bij het doel om laagfrequent geluid te beperken.

Advies:
1. De voorgestelde norm niet op te nemen in het toetsingskader windenergie Cattenbroek.
2. Te constateren dat een norm voor het bronvermogen van windturbines in beginsel handhaafbaar is.

Inhoudelijke beoordeling
1.1 De norm van 96 dB(A) is niet afgewogen voor deze specifieke locatie.

De voorgestelde norm is overgenomen van een locatie in Beuningen. Er is hierbij geen vertaling gemaakt naar de specifieke locatie van de windturbines in Cattenbroek, met name met betrekking tot de afstand van de windturbines naar de geluidgevoelige woningen. Het is daarmee onduidelijk welke bescherming deze norm toevoegt op deze locatie en hoe noodzakelijk deze norm is.

1.2 De eenheid dB(A) draagt niet direct bij aan de bescherming tegen laagfrequent geluid.
De A-weging in dB(A) corrigeert geluidniveaus op basis van de gemiddelde gevoeligheid van het menselijk gehoor. Daarbij worden lagere frequenties relatief minder zwaar meegewogen dan hogere frequenties. Hierdoor sluit een norm in dB(A) minder goed aan bij de aanwezigheid van laagfrequent geluid. De relatie tussen de gestelde norm en het beoogde beschermingsniveau tegen laagfrequent geluid is daardoor niet direct inzichtelijk.

1.3 De norm legt relatief veel nadruk op hogere frequenties binnen het laagfrequente spectrum .
Laagfrequent geluid wordt doorgaans geassocieerd met frequenties beneden circa 100 Hz ,bijvoorbeeld door de Nederlandse Stichting Geluidshinder. De voorgestelde normering lijkt sterk gekoppeld aan de octaafband met een middenfrequentie van 125 Hz , zie punt 1.2 . Hierdoor is niet direct inzichtelijk in hoeverre de lagere frequentiegebieden, daadwerkelijk maatgevend zijn in de beoordeling.

2.1 Een maximaal bronvermogen is handhaafbaar.
Bronmetingen bij windturbines zijn niet ongebruikelijk bij vergunningen in Nederland. Voor de rekenmethode zou kunnen worden aangesloten bij Bijlage IVi van de Omgevingsregeling (Meet – en rekenmethode geluid windturbines) . Zo kan periodiek, bijvoorbeeld bij een jaarlijkse monitoring, ook laagfrequent geluid worden meegenomen. Daarnaast kunnen ook in het geval van klachten aanvullende metingen aan het bronvermogen worden uitgevoerd.

Kantekeningen
1.1. In de toelichting bij het amendement wordt onder punt 7 erkend dat de waarde van de norm niet is afgestemd op de locatie van de windturbines in Cattenbroek. Echter is in het amendement de waarde van 96 dB(A) wel overgenomen.

Conclusie: ontraden van dit amendement.

5. Amendement SGP PA – Windenergie maatregelen obv medische verklaring medisch specialist

Amendement

Voorstel nr.
Onderwerp raadsvoorstel Toetsingskader windenergie Cattenbroek: maatregelen bij medische verklaring
De raad van de gemeente Montfoort in vergadering bijeen d.d. 5 oktober 2026
Overwegende dat, • het voorliggende Toetsingskader Windenergie Cattenbroek voorziet in het nemen van beperkende maatregelen bij geluidrelateerde klachten. • dit alleen geldt als de geluidsklachten de in de vergunning vastgelegde geluidsnormen overschreden. • Het niet uitgesloten is dat er ook situaties kunnen zijn dat er gezondheidsklachten zijn door windturbines ondanks dat de geluidsnormen niet worden overschreden.
Ondergetekende(n) stellen het volgende amendement voor:
Besluit: De gemeenteraad besluit het voorgestelde besluit als volgt te wijzigen: 3. Het Toetsingskader windenergie Cattenbroek, waaronder de volgende geluidsnormen: m. Aansluiten bij de ontwerp rijksnormen voor jaarlijks gemiddeld geluid, (45 decibel Lden en 39 decibel Lnight; n. Aansluiten bij de ontwerp rijksnormen voor tonaal geluid; o. Ook is opgenomen in het toetsingskader dat indien deze rijksnorm er niet komt, de raad opdracht geeft aan het college om deze norm zelf te stellen; p. Daarnaast wordt in het toetsingskader opdracht gegeven aan het college om een handhavingsnorm en meetmethodiek te bepalen voor maximaal momentaan geluid, zoals beschreven in het Toetsingskader; **gewijzigd vast te stellen en deze aan te vullen met de volgende bepaling:**

q. In de vergunning dienen ook beperkende maatregelen, ten laste van de initiatiefnemer, genomen te worden bij een medische verklaring van een daartoe bevoegde medisch specialist, dat de gezondheidsklachten van inwoners woonachtig binnen een straal van maximaal 750 meter van de windturbine veroorzaakt worden door de windturbine.
Ondertekening en naam: Naam indiener(s) en fractie(s) Eric Vink (Progressief Akkoord) Samuel van den Berg (SGP)

Dit amendement is: *aangenomen / verworpen* in de vergadering van: 5 oktober 2026

Stemverhouding: <u>Fracties voor:</u> <u>Fracties tegen:</u>

…….. …….
……... …….
……... …….

…… ……
mr. S.G. Meijer mr. A. Treep
griffier voorzitter

Advies op amendement Toetsingskader windenergie Cattenbroek: maatregelen bij medische verklaring

ONTRADEN

Motivatie:

De bedoeling van het amendement is voor het college weliswaar begrijpelijk, maar het voorgestelde criterium is medisch en daardoor praktisch onuitvoerbaar. Van een medisch specialist wordt gevraagd te verklaren dat de klachten door een windturbine zijn veroorzaakt. Zo'n exclusief causaal verband is op individueel niveau doorgaans moeilijk vast te stellen. Klachten zoals hinder, slaapklachten, hoofdpijn en stress zijn vaak aspecifiek en kunnen verschillende, samenwerkende oorzaken hebben.

Monitoring van klachten uit de omgeving is wel van belang en daar is in andere gebieden al ervaring mee opgedaan. Het is evident dat bij ondeugdelijke werking en/of bijzondere omstandigheden actie genomen moet worden om overlast te beperken c.q. te voorkomen. Dit is echter al in het huidige toetsingskader opgenomen.

Conclusie: de strekking van het amendement is duidelijk, maar het gevraagde is onuitvoerbaar. Om die reden wordt het amendement ontraden.

6. Amendement SGP PA – Windenergie Daadwerkelijk meten

Amendement

Voorstel nr.
Onderwerp raadsvoorstel Toetsingskader windenergie Cattenbroek - daadwerkelijke meting
De raad van de gemeente Montfoort in vergadering bijeen d.d. 5 oktober 2026
Overwegende dat, • Geluid een gevoelig en ingewikkeld thema is; • Geluidshinder serieuze impact kan hebben op de gezondheid van inwoners; • De gemeente Dronten geluidsmetingen moet doen van de Raad van State, bij uitspraak van 23 september 2026; • Metingen met modellen niet altijd overeenkomen met de werkelijkheid; • Metingen het vertrouwen van burgers kan vergroten doordat er niet alleen met modellen gerekend word; • Er minder geluidshinder wordt ervaren als er vertrouwen en draagvlak is bij omwonenden van windturbines; • Geluid sterke schommelingen kan vertonen door de seizoenen heen; • Een permanente meting van geluid niet buitensporige kosten met zich mee hoeft te brengen; • De data verzameling reactief ingezet kan worden om eventuele geluidsklachten te kunnen vergelijken met de gemeten data;
Ondergetekende(n) stellen het volgende amendement voor:
Besluit: De gemeenteraad besluit het voorgestelde besluit als volgt te wijzigen: 4. Het Toetsingskader windenergie Cattenbroek, waaronder de volgende geluidsnormen: r. Aansluiten bij de ontwerp rijksnormen voor jaarlijks gemiddeld geluid, (45 decibel Lden en 39 decibel Lnight; s. Aansluiten bij de ontwerp rijksnormen voor tonaal geluid; t. Ook is opgenomen in het toetsingskader dat indien deze rijksnorm er niet komt, de raad opdracht geeft aan het college om deze norm zelf te stellen;

u. Daarnaast wordt in het toetsingskader opdracht gegeven aan het college om een handhavingsnorm en meetmethodiek te bepalen voor maximaal momentaan geluid, zoals beschreven in het Toetsingskader; **gewijzigd vast te stellen door de volgende bepaling toe te voegen:** **v. In het eerste jaar na oplevering van de windturbines vindt er een permanente geluidsmeting plaats van de windturbine die het dichtste bij een woning staat en deze data wordt betrokken bij de analyse ingeval er geluidsklachten gemeld worden.**
Ondertekening en naam: Naam indiener(s) en fractie(s) Samuel van den Berg (SGP) Eric Vink (Progressief Akkoord)

Dit amendement is: *aangenomen / verworpen* in de vergadering van: 5 oktober 2026

Stemverhouding: Fracties voor: Fracties tegen:

…….. …….
……... …….
……... ……

…… ……
mr. S.G. Meijer mr. A. Treep
griffier voorzitter

Advies op amendement SGP PA: Daadwerkelijk meten:

ONTRADEN

Motivatie:

De stellers van het amendement vragen om permanente metingen gedurende een periode van tenminste één jaar. Het geluidniveau dat op enig moment op één vast meetpunt wordt gemeten wordt niet alleen bepaald door het geluid van de windturbine, maar wordt beïnvloed door geluid van onder andere verkeer, windgeruis, landbouwactiviteiten, neerslag, vogels en andere omgevingsbronnen.

Zeker wanneer op of nabij een woning wordt gemeten, zal een aanzienlijk deel van de gemeten geluidniveaus niet afkomstig zijn van de windturbine. Een permanente geluidmeting gedurende 24 uur per dag en 365 dagen per jaar levert weliswaar een grote hoeveelheid gegevens op, maar deze gegevens zijn niet zonder meer geschikt om te beoordelen of de windturbines voldoen aan de geldende geluidnormen of om de oorzaak van een concrete geluidklacht vast te stellen. Vooral niet als de klacht bij een andere woning dan waar de meting plaatsvindt optreedt. Elk extra meetpunt zorgt voor aanzienlijke extra kosten.

Om uit een permanente meetreeks bij een woning betrouwbare conclusies te kunnen trekken zijn daarom altijd veel aanvullende gegevens nodig over de aanwezigheid van de andere geluidbronnen in de meetreeks op elk moment in het jaar alsook windturbinegegevens bijvoorbeeld windsnelheid, windrichting, bedrijfsgegevens van de turbine. De meetdata moeten vervolgens per situatie worden gevalideerd en akoestisch worden geanalyseerd en worden vergeleken met momenten zonder windturbinegeluid. Een jaarrondmeting is daarmee niet alleen het plaatsen van een meetkast; vooral het beheer van de installatie, controle van de data en stoorgeluiden en de analyse om de meting betekenis te kunnen geven maken een dergelijke opzet zeer kostbaar.

Een kwalitatief goede geluidmeting bestaat dus niet enkel uit het plaatsen van de benodigde geluidmeetinstallatie. Een permanente geluidmeting nabij een woning heeft daardoor maar een **zeer beperkte toegevoegde waarde** ten opzichte van een goed getimede meting van het bronvermogen volgens het reken- en meetvoorschrift windturbines. Bij een dergelijke kortdurende meting kan zeer nauwkeurig worden geregistreerd welke stoorgeluiden in de omgeving aanwezig zijn en door de plaatsing van de meetinstallatie dichterbij de windturbine, de bijdrage van de windturbine op het totale geluid beter worden vastgelegd.

Daarnaast bevat het toetsingskader al een bepaling voor situaties waarin daadwerkelijk geluidklachten optreden. **Bij meerdere klachten is de initiatiefnemer reeds verplicht mee te werken aan onderzoek naar de actuele situatie ter plaatse** en kunnen de turbines daarvoor indien nodig tijdelijk worden stilgezet. Juist door het geluid met draaiende en stilstaande turbine onder vergelijkbare

omstandigheden te meten, kan het aandeel van de windturbine veel beter worden onderscheiden van het achtergrondgeluid. Bij een algemene permanente meetreeks zoals voorgesteld is een dergelijke vergelijking geen onderdeel van de meetopzet. De windturbine zou daarmee immers ook langdurig stil moeten staan tijdens veel verschillende momenten in het jaar.

Conclusie:

In het huidige toetsingskader is reeds opgenomen dat binnen zes maanden na oplevering een bronsterktemeting wordt uitgevoerd volgens de meet- en rekenvoorschrift voor windturbines. Ook wordt een afzonderlijke handhavingsnorm en meetmethodiek voor maximaal momentaan (piekbelasting) geluid vastgesteld. Daarmee kan dus met het huidige toetsingskader al worden gecontroleerd of de gerealiseerde turbine daadwerkelijk de geluidemissie heeft die vooraf in het akoestisch onderzoek is aangenomen.

7. Amendement PA SGP – Windenergie Cattenbroek – in beginsel instemmen

Amendement

Voorstel nr.
Onderwerp raadsvoorstel Toetsingskader windenergie Cattenbroek – verzoek definitief concept-Toetsingskader
De raad van de gemeente Montfoort in vergadering bijeen d.d. 5 oktober 2026
Overwegende dat, • De gemeente Montfoort de regie over plaatsing van windturbines in eigen hand wil houden i.p.v. dat de provincie deze terugneemt; • Verder uitstel van een beslissing over het toetsingskader Cattenbroek een verkeerd signaal zou zijn richting de provincie; • Dat anderzijds nog enkele vraagpunten open staan die niet voor de raadsvergadering van 5 oktober 2026 in het toetsingskader verwerkt kunnen zijn.
Ondergetekende(n) stellen het volgende amendement voor:
Besluit: De gemeenteraad besluit het voorgestelde besluit als volgt te wijzigen: 1. **in beginsel in te stemmen** met het Toetsingskader windenergie Cattenbroek, **in afwachting van een definitief concept-toetsingskader** 2. Dit definitieve concept-toetsingskader zal onder meer de volgende geluidsnormen bevatten: w. Aansluiten bij de ontwerp rijksnormen voor jaarlijks gemiddeld geluid, (45 decibel Lden en 39 decibel Lnight; x. Aansluiten bij de ontwerp rijksnormen voor tonaal geluid; y. Ook is opgenomen in het toetsingskader dat indien deze rijksnorm er niet komt, de raad opdracht geeft aan het college om deze norm zelf te stellen; z. Daarnaast wordt in het toetsingskader opdracht gegeven aan het college om een handhavingsnorm en meetmethodiek te bepalen voor maximaal momentaan geluid, zoals beschreven in het Toetsingskader;

3. **Het college opdracht te geven de volgende onderwerpen nog verder uit te werken in het definitieve concept-toetsingskader, waarbij de genoemde oplossingsrichtingen leidend zijn:**
   a. **Norm laag frequent geluid: haalbaarheid van nadere randvoorwaarden t.a.v. maximaal momentaan geluid, meetmethode (MRGW) en gemotiveerde afwijking akoestisch onderzoek (amendement VVD);**
   b. **Aanvullende maximale handhavingsnorm: haalbaarheid aanvullende norm laagfrequent geluid, Meet- en rekenmethodde en onafhankelijk onderzoek (amendement VVD);**
   c. **Daadwerkelijk meten: langdurige meting en data-analyse in geval van klachten binnen (amendement SGP);**
   d. **Minimale afstand tot iedere woning: effecten van vergroting van 600m naar 750m (amendement CDA;)**
   e. **Opnemen van medische hardheidsclausule: onderzoeken of op grond van een geautoriseerde een medische verklaring in incidentele gevallen aanvullende mitigerende gezondheidsmaatregelen ten laste van de initiatiefnemer t.z.t. in de vergunning zijn op te nemen (amendement PA);**
4. **Het definitieve concept-Toetsingskader zoals genoemd in lid 2 wordt voor 1 januari 2027 ter vaststelling aan de raad aangeboden.**

Ondertekening en naam:

Naam indiener(s) en fractie(s)

Eric Vink	Progressief Akkoord
Samuel van den Berg	SGP

Dit amendement is: *aangenomen / verworpen* in de vergadering van: 5 oktober 2026

Stemverhouding:	Fracties voor:	Fracties tegen:
	……..	…….
	……...	…….
	……...	…….

…….
mr. S.G. Meijer
griffier

…….
mr. A. Treep
voorzitter

Advies op amendement SGP PA: verzoek definitief concept-toetsingskader

ONTRADEN

Motivatie:

Dit amendement is juridisch niet uitvoerbaar. De formulering is onjuist. Er is namelijk al een concept-toetsingskader. Een toetsingskader is ontwerp of is concept op het moment dat het voorligt voor besluitvorming. Na besluitvorming is een toetsingskader definitief en vastgesteld. Er kan dus geen besluit volgen en dat het na het besluit nog steeds een ontwerp of een concept is. Door het toetsingskader vast te stellen, handelt de gemeente bovendien in overeenstemming met de afspraken die met de provincie Utrecht zijn gemaakt over de overdracht van het bevoegd gezag. Daarmee behoudt de gemeente de regie en kan zij strenge normen stellen voor toekomstige vergunningverlening.

Conclusie: dit is geen juridisch houdbare en logische oplossing. Dit amendement wordt ontraden.

8. Motie SGP PA - Windenergie Klachtenprocedure

MOTIE
De gemeenteraad van Montfoort, in vergadering bijeen d.d. 5 oktober 2026
Onderwerp: ‘Toetsingskader windenergie Cattenbroek’ - klachtenprocedure
Ondergetekenden,
Constaterende dat: • het toetsingskader Windenergie aangeeft dat bij klachten er daadwerkelijk gemeten moet worden; • nog niet bekend is hoe het melden van klachten in de praktijk functioneert zoals bijvoorbeeld waar de klachten gemeld kunnen worden, hoe snel er na de klacht gemeten gaat worden en wie de meting uitvoert; Overwegende dat: • een uitgewerkte klachtenprocedure wel onderdeel van de vergunning is maar geen onderdeel van het toetsingskader;
Dictum: Verzoekt de raad het college: • voordat vergunning verleend wordt de klachtenprocedure ter zienswijze aan de raad voor te leggen en gaat over tot de orde van de dag.
Ondertekening, naam/ fractie/datum: Dhr. S. van den Berg SGP Dhr. E. Vink Progressief Akkoord

Deze motie is: *aangenomen / verworpen* in de vergadering van: 5 oktober 2026

Stemverhouding:	Fracties voor:	Fracties tegen:
	……..	…….
	……...	…….
	……...	…….

……
mr. S.G. Meijer
griffier

……
mr. P.J. van Hartskamp-de Jong
voorzitter

Advies op motie SGP PA: “Windenergie Klachtenprocedure”

In het kader van de ontwikkeling van een toetsingskader voor windenergie in Cattenbroek hebben SGP en Progressief Akkoord via een motie voorgesteld de klachtenprocedure ter zienwijze aan de raad voor te leggen voordat de vergunning verleend zal worden. De Omgevingsdienst Utrecht (ODU) is verzocht te adviseren op deze motie .

Advies: deels OMARMEN, deels ONTRADEN

Strekking

1. Onderscheid te maken in de klachtenprocedure bij de exploitant én de Omgevingsdienst Utrecht .
2. De klachtenprocedure van de Omgevingsdienst Utrecht niet ter zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraad.
3. Te constateren dat er vanuit milieuoogpunt geen bezwaar is tegen het voorleggen van een eventuele klachtenprocedure van de exploitant aan de raad.

Inhoudelijke beoordeling

1.1 Een klachtenprocedure vanuit de exploitant kan worden opgenomen in de vergunning.

Aan de vergunning kan de verplichting worden verbonden een monitoringsplan op te stellen. Een klachtenprocedure kan onderdeel uitmaken van dit monitoringsplan. Het monitoringsplan wordt door de exploitant opgesteld en kan onder meer bepalingen bevatten over de bereikbaarheid van de exploitant en de wijze waarop klachten en meldingen worden geregistreerd en afgehandeld.
De ODU kan adviseren op de inhoud van het monitoringsplan wanneer deze in concept beschikbaar is.

1.2 De klachtenprocedure van de ODU is geen onderdeel van de vergunning.

De ODU is namens de gemeente Montfoort gemandateerd voor de uitvoering van het milieutoezicht. Hieronder vallen onder meer de milieuaspecten van windturbines.
De werkwijze voor toezicht en klachtbehandeling is vastgelegd in de Uitvoering - en Handhavingsstrategie (U&H strategie) Regio Utrecht 2026. Deze strategie is online openbaar beschikbaar. Voor de behandeling van klachten zijn in het bijzonder de volgende onderdelen relevant:
- Bijlage H. Toezichtstrategie
- Bijlage M. Klachtafhandeling en ongewone voorvallen

2.1 De klachtenprocedure van de ODU is onderdeel van regionale afspraken .

De klachtenprocedure van de ODU maakt onderdeel uit van de regionaal vastgestelde U&H - strategie.
Om die reden is het niet mogelijk om voor afzonderlijke activiteiten of projecten afwijkende afspraken te maken over de wijze waarop klachten door de ODU worde n behandeld.

3.1 De klachtenprocedure van de exploitant kan worden aangescherpt op advies van de gemeente.

De gemeente moet beoordelen of de door de exploitant voorgestelde klachtenprocedure voldoet aan de voorschriften die aan de vergunning zijn verbonden. Deze klachtenprocedure ziet op de wijze waarop de exploitant zelf omgaat met ontvangen klachten en meldingen, waaronder de registratie,
beoordeling en afhandeling daarvan. Als onderdeel van deze beoordeling kan de klachtenprocedure aan de raad worden voorgelegd.
Vanuit milieuoogpunt bestaan hiertegen geen bezwaren.

Conclusie: Een klachtenprocedure vanuit de exploitant kan worden opgenomen in de vergunning. Dit deel van de motie wordt OMARMD. De klachtenprocedure van de ODU is geen onderdeel van de vergunning. Dit deel van de motie wordt ONTRADEN.